

RAZGOVOR S PREDSJEDNIKOM UDRUGE „OBITELJ 3 PLUS“, IVANOM MALBAŠIĆEM

Razgovarao: Borna Kuri¹

Ivan Malbašić (rođen 1980.) predsjednik je i jedan od osnivača Udruge obitelji s troje ili više djece, poznatije po skraćenom nazivu „Obitelji 3plus“. Obiteljski je entuzijast koji sa suprugom Sanjom i njihove četiri kćeri živi u Varaždinu. Doktor je ekonomskih znanosti, a zaposlen je na Fakultetu organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu. Kao sveučilišni nastavnik, svoj interes proučavanja usmjerava na vrijednosnu dimenziju organizacije i menadžmenta te na važne elemente organizacijskoga ponašanja. U svojem je radu u stalnom kontaktu s mladima koje potiče na etičnost i odgovornost te ih ohrabruje da menadžerske vještine ne koriste samo u poslovanju nego i u ostalim životnim

¹mag. inf., Siget, 22 d, Zagreb, bornakuri@gmail.com

situacijama, pa tako i u obitelji kao temeljnoj stanici društva. Često naglašava nezamjenjivu ulogu obitelji u izgradnji svake osobe te smatra da je obitelj, a posebno obitelj s više djece, prava i trajna vrijednost društva. To je i jedan od razloga zbog kojih se odlučio angažirati u udruzi „Obitelji 3plus”, nastojeći da se koncept „3plus” obitelji komunicira na moderan i progresivan način, a posebno mladima kao budućim roditeljima i nositeljima hrvatskoga društva. Kao predsjednik Udruge, koordinira sve važnije aktivnosti i strateški promišlja njezin rast i razvoj.

„Obitelji 3plus“ jest udruga koja se bavi zastupanjem obitelji s troje ili više djece, u društvenom, ekonomskom ili pravnom smislu. Možete li nam reći kako i gdje ste došli na ideju da osnujete ovu udruhu te koja Vam je bila glavna motivacija za pokretanje udruge?

Nas nekoliko obiteljskih entuzijasta u Hrvatskoj tijekom 2017. godine ostvarili smo kontakte s odgovornim osobama iz Europske konfederacije velikih obitelji – ELFAC i jako su nam se sviđele silne ideje koje su druge „3plus“ udruge iz niza europskih zemalja provodile kako bi stvarale bolje uvjete života za obitelji s više djece. Takve su obitelji redovito pune radosti i dinamičnoga života, ali i izazova koje nosi život u velikoj obitelji. Obitelji su uvijek bile ishodišta zrelih pojedinaca i nositelji razvoja društva.

Dakle, vidjeli smo potrebu, a i dobre ideje koje omogućuju napredak i odlučili se angažirati.

Na internetskim stranicama Udruge ističete da ste potpuno nezavisni od drugih udruga, organizacija i političkih opcija. Zašto Vam je važno istaknuti nezavisnost te kako ste se za to izborili? Je li Vam bilo teško izboriti se za svoje mjesto na aktivističkoj sceni kao potpuno nezavisna organizacija?

U Statutu udruge „Obitelji 3plus“ odredili smo se kao nezavisna, neprofitna, nevladina, nekonzfesionalna i nestranačka organizacija. U našem je društvu previše razdvajanja i grupiranja u različite tabore, a s obzirom na to da smo od početka htjeli okupiti sve „3plus“ roditelje, već od početka našega djelovanja odlučili smo kako se u svojem radu ne ćemo baviti pitanjima koja nisu povezana s našom temeljnom misijom. Ključna vrijednost našega djelovanja su obitelji s djecom, a na osobit način one obitelji s troje ili više djece. Takve višečlane obitelji ionako se susreću s nizom predrasuda, a „3plus“ inicijativom htjeli smo dati do znanja da iza ove Udruge stoje samo entuzijasti sličnih problema i radosti oko podizanja višečlanih obitelji. Nakon nešto manje od tri godine djelovanja, pokazalo se da smo svojim radom i aktivnostima postigli značajnu vidljivost i zapažene rezultate, čak i unatoč tome što iza nas ne stoji neki lobi ili neka interesna skupina.

Zašto ste se odlučili konkretno za potporu obitelji s troje djece, a ne primjerice dvoje?

Iako je u Hrvatskoj sve veći postotak obitelji s jednim ili dvoje djece, manje je poznato da u Hrvatskoj prema posljednjem popisu stanovništva ima čak 112 830 obitelji s troje ili više djece u kojima živi gotovo 600 000 članova tih obitelji, i to je važna činjenica koju želimo promovirati. Naravno, podizanje troje ili više djece u svakom je smislu (organizacijskom, logističkom, financijskom...) mnogo veći izazov nego podizanje jednoga djeteta ili dvoje djece. Ipak, želim naglasiti kako su mnoge naše aktivnosti usmjerene i na obitelji s jednim ili dvoje djece, pa čak i na buduće roditelje. Naposljetku, put do „3plus“ roditeljstva počinje s – prvim djetetom. Tako svojim djelovanjem zapravo podupiremo sve pojedince u hrvatskom društvu koji u svojoj sadašnjoj i budućoj djeci vide vrijednost koja nema alternativu.

S obzirom na to da ste do sada vodili humanitarne akcije, te s državom surađivali na osmišljavanju kartica koje obiteljima s više djece omogućuju ostvarivanje određenih popusta i pogodnosti, smatrate li da su Vaši projekti pomogli obiteljima i u kojoj mjeri? Smatrate li da je dovoljno napravljeno kako bi se financijski pomoglo velikim obiteljima ili ima mjesta za poboljšanje?

Jedan od temeljnih projekata udruge „Obitelji 3plus“ jest „Obiteljska kartica“ koja našim članovima omogućuje dodatne popuste kod kupnje proizvoda i usluga naših partnerskih poduzeća, kojih je danas 70-ak, a među kojima su i mnogi poznati nacionalni, pa čak i međunarodno poznati brendovi. „Obiteljsku karticu“ udruga „Obitelji 3plus“ razvila je i realizirala potpuno samostalno već 2018. godine, a ne u suradnji s bilo kojom državnom institucijom. Iz iskustva znamo da svaka ušteda u „3plus“ obiteljima jako dobro dođe. Intenzivno radimo na stalnom povećanju broja partnerskih poduzeća i većih pogodnosti za „3plus“ obitelji i jako nam je drago da sve više renomiranih poduzeća prepoznaje ono što radimo. Kroz suradnju s nama, poduzeća pokazuju svoju društvenu odgovornost izravnim podupiranjem obitelji s troje ili više djece, ali štite i svoj interes jer upravo iz tih obitelji dolaze njihovi kupci, a ubuduće i zaposlenici.

Osim financijskoga, Vi se bavite i drugim aspektima potpomaganja većih obitelji, uključujući i socijalni aspekt. Tako je, na primjer, na internetskoj stranici udruge „Obitelji 3plus“ vidljivo gdje žive razni članovi Vaše Udruge. Kako socijalno zbližavanje pomaže većim obiteljima i koja su Vaša iskustva u umrežavanju obitelji digitalnim putem?

Svojim djelovanjem nastojimo pružati informacije značajne za

„3plus“ obitelji te takve obitelji povezivati u cilju međusobne podrške i pomoći, ali i međusobnoga osnaživanja u preuzimanju aktivne i odgovorne uloge u društvenom i javnom životu. Važno je ovdje istaknuti kako naše aktivnosti nisu humanitarnoga karaktera, jer su se za to specijalizirale neke druge istaknute organizacije civilnoga društva. Ono čime se mi bavimo jest promocija obitelji s djecom, a osobito onih s troje ili više djece. Drago nam je što se obitelji međusobno potpomažu i što prepoznaju svoju važnost u hrvatskom društvu. A načini kako se međusobno umrežujemo su različiti, pa nam u tom smislu ni digitalna komunikacija nije strana. Ako od koga možemo očekivati kreativnost i domišljatost, to su zasigurno „3plus“ obitelji kod kojih, zbog niza ograničenih resursa, uvijek ima dobrih ideja i nikada im nije dosadno.

Kakva su Vam dosadašnja iskustva u suradnji s drugim udrugama te državom Hrvatskom, osobito u kontekstu vođenja projekata? Je li se država pokazala spremnom na suradnju otvorenih ruku? Ima li na hrvatskoj sceni drugih organizacija s entuzijazmom za rad na pronatalitetnim i proobiteljskim projektima?

Mlada smo udruga, osnovana 2018. godine, i tek stječemo prve dojmove o suradnji s drugim organizacijama i institucijama.

Naša su prva iskustva pozitivna te smo već dobili prve projekte koje smo prijavili u suradnji s nekoliko udruga s kojima dije-
limo slične ciljeve i način djelovanja. Vezano uz suradnju s in-
stitucijama, bilo na nacionalnoj ili lokalnim razinama, prostora
za suradnju doista ima, iako zbog niza birokratskih prepreka
ostvarivanje suradnje s tijelima državne uprave često zapne na
formalnostima. Imamo mnogo članova, a samim time i sve veći
broj kvalitetnih prijedloga koje kontinuirano nastojimo upućiti
odgovornim osobama. Novi saziv hrvatske Vlade sadržava
ministarstvo u čijoj je nadležnosti obitelj te očekujemo dobru
suradnju i s odgovornim osobama iz Ministarstva, kako bismo
zajednički doprinijeli jačanju obitelji kao temeljne stanice hrvat-
skoga društva.

**Došlo je doba nove krize, što znači još državnih rezova u so-
cijalnom sektoru. Kako će se to odraziti na državnu potporu
velikim obiteljima te što se može učiniti kako bi se obitelji u
doba krize financijski zaštitile?**

Ovdje je važno naglasiti kako Hrvatska, nažalost, još uvijek
nema odgovarajuće mjere obiteljske i demografske politike, po-
sebno s obzirom na sada već desetljetni trend sve manjega broja
rođene djece, što je problem na koji ukazuju gotovo svi stručnja-
ci. Isto tako, ne postoje sustavne državne potpore velikim obi-

teljima, osim u dijelu doplatka za djecu i pronatalitetnoga dodatka, što trenutačno mogu ostvariti samo korisnici kod kojih prosječni mjesečni dohodak po članu kućanstva u prethodnoj kalendarskoj godini ne prelazi 70 % proračunske osnovice. Prevedeno na jednostavniji rječnik – tek manji broj „3plus“ obitelji koje su u značajnoj mjeri socijalno ugrožene može koristiti ove mjere. Smatramo kako bi mjere obiteljske i demografske politike donesene na nacionalnoj razini trebale prepoznati važnost svih „3plus“ obitelji, uzevši u obzir činjenicu da su ljudski resursi ključni preduvjet za razvoj svakog društva i države, pa rađanje većega broja djece ima veliku vrijednost za cijelo društvo. Naravno, država bi trebala uzeti u obzir i činjenicu da se takve obitelji svakodnevno susreću s povećanim organizacijskim, logističkim i financijskim izazovima. U tom kontekstu smatramo potrebnim ukinuti dohodovni cenzus za ostvarivanje prava na doplatku za djecu i za pronatalitetni dodatak za obitelji s troje ili više djece.

Kao i mnogim drugim razvijenim državama, Hrvatskoj prijete demografska propast. Kako gledate na demografski problem pred nama te smatrate li da radom udruge možete učiniti veliki korak prema popravku situacije koja nam prijete?

Podizanje djece, a posebno više njih, danas predstavlja prepreku razvijanju karijere i napredovanju na poslu, komotnijem životu,

a naposljetku i financijskoj stabilnosti. Zato je sasvim razumljivo što se sve više mladih ljudi ne odlučuje imati više djece, čak iako bi to zapravo htjeli. Međutim, svaka država može utjecati na odluke svojih građana, pa tako i na one vezane uz podizanje djece. Slično kao što postoje poticaji i mjere za razvoj gospodarstva, potrebno je stvarati i preduvjete za veću kvalitetu života velikih obitelji jer one dugoročno stvaraju radnu snagu koja će nositi gospodarski razvoj Hrvatske, ali i kupce hrvatskih proizvoda. Osim mjera koje sam kao primjer naveo u odgovoru na prethodno pitanje, državne institucije mogu i na niz drugih načina značajno olakšati život roditelja koji skrbe za djecu, a osobito za one s troje ili više djece – od subvencioniranja kupnje vozila (posebno onih s više od pet sjedala); zaštite roditelja, da po povratku na posao ne mogu dobiti otkaz najmanje šest mjeseci; boljega uređenja prava na bolovanje za roditelje; oslobađanja obveze plaćanja dopunskoga zdravstvenoga osiguranja za članove „3plus“ obitelji i sl. Preduvjet da se donesu ove i slične mjere jest da se shvati zašto su „3plus“ obitelji važne za društvo i zato je jedan od ciljeva našega djelovanja zalaganje za društveno okruženje koje će prepoznati i podupirati „3plus“ obitelji kao jednoga od važnih nositelja sveobuhvatnoga razvoja i budućnosti društva.

Vi surađujete s velikim brojem međunarodnih kompanija kako bi se obiteljima s troje djece smanjile cijene proizvoda i

usluga (projekt „Obiteljska kartica“). Kakva su vaša iskustva u suradnji s velikim kompanijama te ima li u njih volje za rad na ovakvim domoljubnim projektima?

U današnje vrijeme nužno je razlikovati dobru volju od mogućnosti. Društveno odgovorna poduzeća vrlo često čine one dobre stvari koje bi trebala činiti država, iako im to nije lako, a nekad je čak i nemoguće. Gotovo svi naši sugovornici vrlo dobro prepoznaju potrebe „3plus“ obitelji, iskazuju želju sudjelovati u promociji života u velikim obiteljima. Nerijetko na našim sastancima susrećemo osobe koje i same imaju troje ili više djece, volje ne manjka. Međutim, u praksi često nedostaje odlučnosti da se bezrezervno podrže naši članovi. Mnoga uspješna poduzeća s kojima uspostavljamo kontakte nisu još ni čula za udrugu „Obitelji 3plus“, tako da je pred nama još dosta posla. Zato smo i zahvalni svima onima koji su se već uključili u projekt „Obiteljske kartice“, a ovom prilikom pozivam sve društveno odgovorne kompanije da podrže naš rad i da s nama grade društvo koje se brine o obiteljima, a osobito o obiteljima s troje ili više djece.

Namjeravate li se proširiti i kakve projekte od Vas možemo očekivati u budućnosti?

Od samoga osnutka, udruga „Obitelji 3plus“ svakim se danom

razvija i raste. Jedan od naših ciljeva jest da budemo reprezentativni predstavnik obitelji s troje ili više djece u Republici Hrvatskoj, a s obzirom na trenutačni broj naših članova, kao i na činjenicu da naši članovi dolaze iz svih hrvatskih županija, to smo već i postigli. Nastojat ćemo i dalje biti glas „3plus“ obitelji jer smatramo da je obitelj s djecom prekrasna stvarnost. Zato je i naše djelovanje radosno, poticajno i pozitivno. Takvi će biti i naši budući projekti. Oni će dolaziti iz različitih područja jer je mnogo toga povezano sa životima „3plus“ obitelji i svi će se uklapati u misiju naše Udruge – doprinostiti stvaranju boljih uvjeta života za obitelji u Hrvatskoj, a osobito onih s troje ili više djece, kako bi obitelji bile ishodište zrelih pojedinaca i nositelji razvoja društva.

Obitelj Milovan (privatna arhiva)